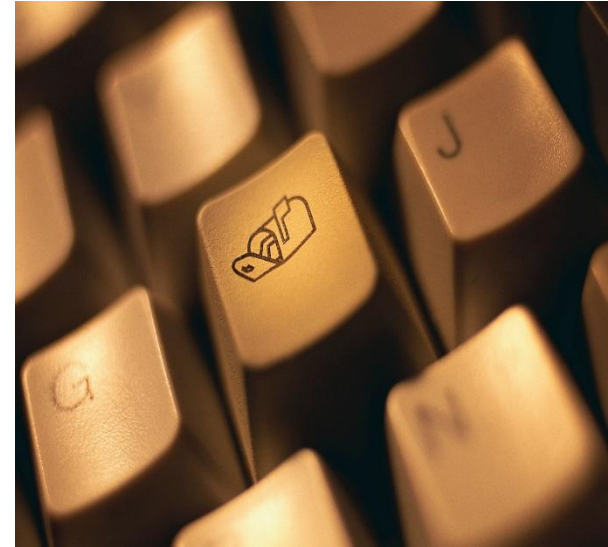

İNTERNET KULLANIMININ ÇOCUKLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ VE ÇOCUKLARIN UYGUN OLMAYAN SİTELERE GİRMELERİNİ ENGELLEME

Nedir İNTERNET?

Internet,

Bilgisayarınızın, dünya üzerindeki birbiriyle bağlantılı milyonlarca bilgisayardan herhangi birisiyle veri, ileti ve dosya alış verişi yapmanıza olanak sağlayan, bilgisayarlar sistemidir. Kısaca *dünya üzerindeki bilgisayar ağı* olarak tanımlanmaktadır.

“Bir taraftan, sıcak evinizden çıkmadan birçok işinizi yapan bir uşak, diğer yandan ise evinizin bir köşesinde canavarları barındıran tehlikeli bir silah” internet...

İnternetin, öğrencilerin eğitiminde büyük yararları olduğu gerçektir. Özellikle ödev yaparken, yeni bir konunun araştırmasını yaparken büyük kolaylıklar getirmektedir.

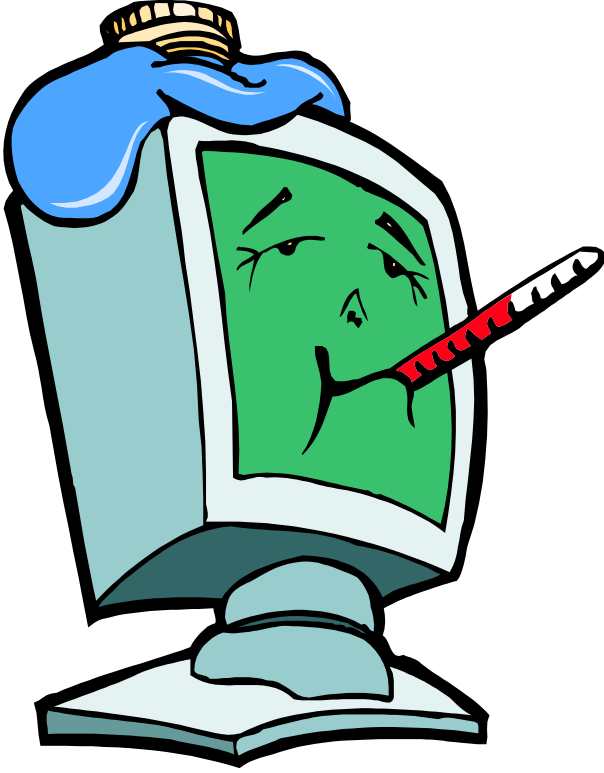
- Çağımızın en güçlü kitle iletişim kaynaklarından biri olan bilgisayarlar ve yaşamımıza birden bire giren internet, bugün bilgilenme, işlem yürütme, haberleşme, eğitim ve eğlence fonksiyonlarıyla hayatımızın ayrılmaz bir parçası olmuştur.

- Günümüzde her binada elektrik, su ve telefon şebekesi ne kadar zorunlu ise Internet bağlantısı da artık bir zorunluluk haline gelmiştir.
- Günün her saatinde her türlü bilgi alışverişi ve iletişimi sağlayan olağanüstü bir buluş.

!`küçük bir çakı bıçağı ile çok güzel iş de yapabilirsiniz, bir insanı da öldürebilirsiniz`

Ne zaman birşeyler ters gitse, şu küçük düğmeye basarak bilgisayarı baştan başlatıyorum... Keşke hayatım da böyle olsaydı...

Birçok çocuk, ailesi ile birlikte olmak veya arkadaşları ile oyun oynamak yerine bilgisayarı ile uzun süre başbaşa kalmayı tercih etmektedir.

Bu arkadaşlarımız, bilgisayarı bir öğrenme ve araştırma aracı olmaktan çok saatlerce oyun oynama aracı olarak kullanmayı tercih etmektedir.

Çocukların bilgisayar başında geçirdiği saatler artarken, hayatın diğer alanlarına ayırdıkları zaman azalıyor. Hatta bazen dış dünyayla ilişki kurmaktansa bilgisayar ekranına kilitlenmeyi tercih edebiliyorlar.

Çocuğunuz, sorumluluklarını ihmal edip , tüm programını bilgisayara göre yapıyor , hiçbir şeyi bilgisayar kadar önemsemiyorsa, ortada bir **sorun var** demektir.

Araştırma sonuçları;

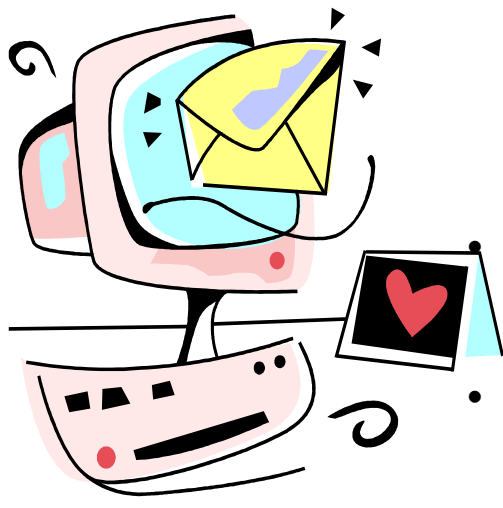
- Araştırmalar 13-19 yaş arası gençlerin, ebeveynlerine göre daha fazla internet kullandığını, ancak başlıca kullanım amaçlarının
- oyun,
- müzik dinleme ve
- sosyalleşme olduğunu göstermektedir.
- Çocuklarda da durum çok farklı değil; interneti büyük ölçüde oyun için kullanıyorlar.
- Bilgisayar kullanıcısı olmayan ebeveynler, çocuklarının böylesine muhteşem olanaklar sunan bir aracı kullanmasını, amacını incelemeden, çok gurur verici ve yararlı algılayabiliyorlar.
- Bilgisayar ya da internetin etkin kullanımı için; *belli bir yaşa, birikime ulaşmak gerekiyor.*

İnternet konusunda yapılan araştırmalardan çarpıcı sonuçlar:

- Anne babalar %62 oranında çocuklarının hangi sitelerde dolaştıklarını bilmemektedirler.
- Çocuklara hangi sitelere girdikleri sorulduğunda %44'ü cinsel içerikli sitelere,
- %14'ü bomba imalatı sitelerine,
- %12'si nereden silah alabilecekleri bilgisini içeren sitelere girdiklerini belirtmişlerdir.
- %43'ü ailesinin internet konusunda bir kural koymadığını,
- %31' ailesinin kuralları takip ettiğini,
- %26'sı ise kurallara rağmen istediklerini yaptıklarını belirtmişlerdir.

- İngiltere `de yapılan bir araştırmada, bilgisayarın çocukları sersemlettiği, öğrencilerin çok fazla bilgiye erişebilmelerine rağmen bu bilgiyle ne yapacaklarını bilemediği, problem çözme ve analiz yeteneklerinin zarar gördüğü saptandı.
- Bir başka araştırma ise internet kullananların daha az arkadaş edindiklerini, aileleri ile daha az zaman geçirdiklerini, daha fazla stres yaşadıklarını gösterdi.

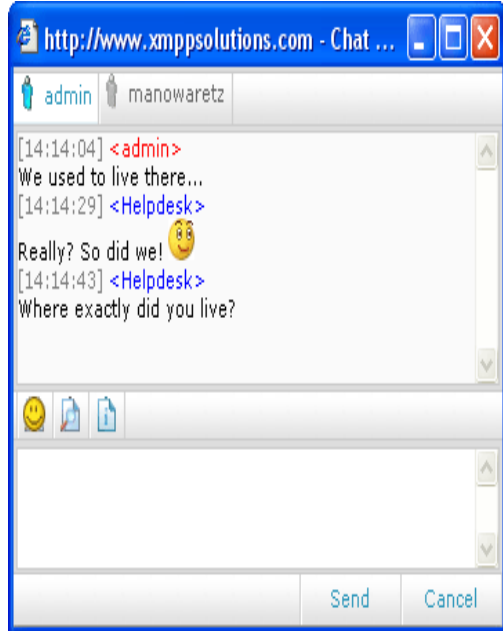

Sanal Sohbet...

ABD `de yapılan bir araştırma, chat yapmanın geçici bir mutluluk meydana getirdiğini, fakat uzun vadede yalnızlık hissini ve depresyonu artırdığını göstermiştir.

- Sanal sohbeti alışkanlık haline getirenlerin özgüven problemi olduğu ve içe dönük kişiliğe sahip, konuşkan olmayan kişilerden oluştuğu gözlenmiştir.
- Sanal sohbette, çok sosyal olmayan kişiler daha çok vakit harcıyorlar.
- Bağımlılık yapan tüm maddeler gibi internette bağımlılık yapabilir. Bu uyku kaçırıcı, bellek bozukluklarına yol açan bağımlılıktır. İnternet bağımlıları, internette fazla vakit harcarlar ve internete giremediklerinde kendini kötü hissederler. Diğer uğraşlardan zevk almazlar. Okul ve aile ile ilgili sorun yaşar, bununla ilişkili olarak yalan söylerler.

İnternet düşkünlüğünün sonuçları arasında;

- Hazırcılığa, hatta düşünce hırsızlığına alışmak,
- istediğini elde etmek için ne gerekiyorsa yapma güdüsü,
- şiddet duygusu,
- ilgi alanlarının azalması,
- özellikle okul öncesinde hayal ile gerçeği ayıramamaktan doğan sorunlar da yer alıyor.

Güvenlik sorunu gözardı edilmemeli. Bir çalışmada çocukların internette tanıştıkları çeşitli gruplardan daha kolay etkilendikleri görüldü.

Bilgisayar bağımlılığı bazı çocuklar için hastalık düzeyine varmışsa tedavi gerekiyor.

Çocuğunuz bilgisayar başına oturmak için can atıyorsa dikkat...

Doğru yönlendirme ve uygun sınırlandırmalarla kullanıldığında, bilgisayarın pek çok olumlu etkisi var. Ancak ***aşağıda sayılan durumlar yaşanıyorsa, bilgisayarla kurulan ilişkinin pek sağlıklı olmadığı söylenebilir:***

- Kendini kontrol edememek, çok kısa bir zaman için bilgisayar başına oturup saatlerce kalkmamak
- Bilgisayardan uzun süre uzak kalmaya dayanamamak, boşluk hissetmek, huzursuz olmak
- Bilgisayar için yemekten, derslerden ya da arkadaşlardan vazgeçmek
- Sürekli bilgisayara kavuşma isteği hissetmek
- Bilgisayar başında bu kadar zaman geçirmekten dolayı suçluluk ve keyif arasında çelişik duygular yaşamak
- Her seferinde saatlerce ekran başında kalmaktan kaynaklanan çeşitli bedensel sorunlar

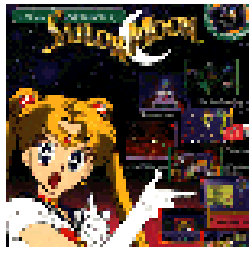
İnternet Kafelerde kontrolsüz bir şekilde internet ortamında dolaşan çocuğun karşısına pornografi, uyuşturucu, alkol,kumar-bahis, hırsızlık veya yasadışı örgütlere ait siteler çıkabilmektedir.öyle ki bu siteler özellikle küçük yaştaki çocuklar ve kimlik arayışındaki gençler için ciddi sorunlar oluşturabilmektedir.

Dikkat!

- Her gün internete girmek,
- internete girdikten sonra zaman kavramını yitirmek,
- gündüz uyuyup geceleri sabaha kadar internette kalmak,
- gittikçe gerçek dünyadan el ayak çekmek ve yemek yemeyi unutmak.
- Bilgisayar ekranı başında bir şeyler atıştırmak,
- internette çok fazla vakit geçirdiğini inkar etmek,
- hızla gerçek dostları unutmak, sanal dostluklar geliştirmek,
- günde birkaç kez elektronik mesaj kutusuna bakmak,
- oyun oynamak ve
- aile üyeleriyle ilişkiyi en aza indirmek

gibi durumlar söz konusuysa dikkatli olmak gerekmektedir.

Nasıl bağımlı olunuyor?

- Çocuk ne kadar küçükse, beynin değişebilme yeteneği o kadar büyük. Çok çeşitli etkinliklerde bulunması çocuğun beceri ve yetenek yelpazesini genişletiyor. Oysa az sayıda etkinliğin sürekli yapılması, diğer alanlardaki sinir hücresi ağını zayıf bırakıyor. Bu da beceri ve yetenek gelişimini sınırlandırıyor.
- Hepimizin doğasındaki gibi çocuk da alıştığını, keyif aldığını, rahatça yapabileceğini yeğliyor. Dolayısıyla bilgisayara yönelimi arttıkça, kaçındığı etkinliklerden de gittikçe uzaklaşıyor.
- Ayrıca kortekste görsel alanlar daha fazla yer tuttuğundan bakmak, dinlemekten daha kolay ve daha çekici. Üstelik bilgisayardan çok zengin, çok hızlı ve etkin işitsel uyarılarla da beslenmiş, çok ilgi çekici malzemelere ulaşmak mümkün.
- Oyun, çocuk için bir başka çekim noktası. Belli bir puana ulaşmak gibi bitmez tükenmez, yaklaştıkça uzaklaşılan hedefin çekiciliği çok yüksek. Üstelik bu puanlar, genellikle arkadaşlarla yarışırılıyor. Tüm bunlar bilgisayar kullanımını pekiştiriyor.

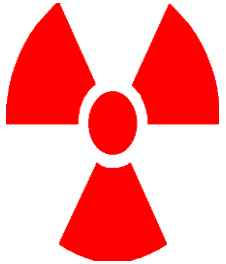

BİLGİSAYAR TUTKUNLARININ ORTAK ÖZELLİKLERİ

- Sosyal becerileri az gelişmiş, benlik algısı yetersiz, güvensiz, ürkek
- Bedensel etkinliklerden hoşlanmayan, bunlarda başarısız olan ya da olacağına inanan
- Sosyal, duygusal açıdan ihmal edilen, bu tür olanaklar sunulmayan
- Aile içinde çeşitli sorunları bulunup bunlarla yüzleşmekten kaçınan çocuklar
- Çocuk, dil ve öğrenme sorunlarından kaçış amacıyla da bilgisayara yönelebiliyor.

Faydalı yazılımlar satın alınmadan ve nitelikli öğretmenler olmadan çocukları bilgisayarla tanıştırmak

Bilgisayarın başında uzun zaman geçirilmesi çocukların dil gelişimini bozuyor. Özellikle dil, konuşma, okuma-yazma üzerine olumsuz etkilerini olabilir. ***Dil becerilerinin zayıflığı çocuğun tüm ilişkilerinde, özellikle öğrenme süreçlerinde ciddi sorunlara sebep olabilmektedir.***

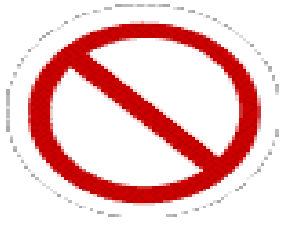
- Görme sorunları,
- Dil gelişiminde gerilik,
- Duruş ve iskelet sorunları,
- Bel ve Sırt ağrıları,
- Elektromanyetik radyasyona maruz kalmaları,
- Az hareketten kaynaklanan fiziksel problemler,
- Obezite
- Sanal dünyaya sığınma
- Gerçeklerden kopma gibi sorunlara neden olmaktadır.

- İnternette yer alan GTA, MAX Payne, Counter gibi şiddet içeren oyunlarda polis öldürmek, otomobil çalmak, tanker yakmak gibi bazı eylemler, çocuklara kazandırdıkları yüksek puanlarla ödül gibi sunulurken, küçük bedenleri saldırgan, saygısız, hantal hale getirmektedir.

Çocukların internet bağımlılığı geliştirmeleri yanında denetimsiz kullanımda kendileri için zararlı olabilecek sitelere girip ruhsal açıdan etkilenmeleri de

Bilgisayarı yasaklayalım mı?

- Bilgisayarı toptan yasaklamanın bir yararı yok.
- Anne-babalar öncelikle bilgisayar ve internet hakkında bilgi edinmeli ve kullanmalı.
- Çocuklarla bilgisayar ve internet konusunda sohbet edilmeli, burada okudukları ya da gördüklerinin yanlış olabileceği, bilgiyi tartışmak gerektiği, yararlı ve zararlı yanları anlatılmalı.
- Bunu yaparken, eleştirmeden, azarlamadan, yasaklamadan, tehdit etmeden, rüşvet vermeden, söylenmeden, karşılıklı konuşmak en iyisi.
- Bilgisayar karşısında okul öncesi çocuklar günde **bir**, ilköğretim döneminde ise **iki saati** aşmamalı.
- Bilgisayarı yetişkinlerin takip edebilecekleri ortak kullanım alanlarına koymak, herkese bir bilgisayar yerine mümkünse tüm ailenin aynı bilgisayarı paylaşması da sınırlama açısından yararlı.
- Aile bireylerinin birlikte katılabilecekleri geziler, sosyal, sportif etkinlikler, çeşitli hobiler, kitap okuma alışkanlığı, aileyle ilgili çeşitli görev ve sorumluluklar da çocuğu kolaylıkla bilgisayardan uzaklaştırır.
- Ebeveynler çocukları farklı etkinliklere yönlendirebilmeli. Birlikte eğlenmek için fırsat yaratmalı. Ayrıca aileler çocuklarına zaman ayırmalı, sorunları ile ilgilenmeli.

- İnternet kullanımı çocuğunuzun gündelik yaşamını sekteye uğratacak bir düzeye geldiyse okuldaki rehber öğretmenine veya bir uzmana başvurarak durumla başa çıkabilmek için profesyonel yardım almalısınız.

Çocuğunuzla karşılıklı güvene dayalı ve iletişime açık bir ilişki kurmalısınız. Böylece çocuğunuz internet ortamlarında rahatsız edici kişi veya durumlarla karşılaştığında sizden yardım alabileceği konusunda kendini güvende hisseder.

Ailelere Öneriler:

- İlgili çekici ve eğlenceli web sitelerini çocuğunuzla beraber bulmaya çalışın. İnterneti keşfetmeye yönelik bu olumlu tavır, gelecekte internetle ilgili çocuğunuzun yaşayacağı olumlu ya da olumsuz deneyimleri paylaşabilmeniz için bir fırsat olacak.
- İnternet bağlantısı olan bilgisayar ve oyun aygıtlarını tüm ailenin kullandığı bir odaya ya da merkezi bir konuma yerleştirin.
- Aile güvenliği yazılımını kullanın. Bu, internet etkinlikleri hakkında konuşmak istemeyecek ilkökul çocukları ve ergenlik dönemindeki çocuklar için özellikle yararlıdır. Çocuğunuzun internette şiddete, pornografiye veya benzer olumsuz uyarılara maruz kalmaması için, öncelikle internet erişimi için gerekli filtreleme programlarının bilgisayarda olmasını sağlamalısınız.
- Çocuğunuzun kişisel hiçbir ipucu içermeyen ve hiçbir kişisel anlamı temsil etmeyen bir rumuz ya da e-posta adresi seçmesine yardımcı olun .
- Çocuğunuzla evde internet kullanımının koşulları hakkında anlaşın.

Ailelere Öneriler:

- Çocuğunuzu kişisel bilgilerini açıklarken dikkatli olması gerektiği konusunda uyarın.
- Bir e-arkadaşla yüz yüze birlikte olmanın riskleri hakkında konuşun.
- Çocuğunuzu internetteki kaynaklar hakkında daha eleştirel olmaları için eğitin.
- Yasa dışı olduğunu düşündüğünüz online materyalleri yetkililere bildirin.
- Çocuğunuzun internet kullanımını bilin.
- İnternetin iyi yanlarının kötü yanlarından daha baskın olduğunu daima aklınızda bulundurun.
- Çocuklarınızla internette yaptıklarını konuşun.
- Güvenlik duvarı kullanın, işletim sisteminizi en son güvenlik güncellemeleriyle yenileyin. Antivirüs ve spyware önleme yazılımları kullanın. Bunun için, bilgisayar yazılımları veya paket programları satan firmalarla görüşebilirsiniz.
- Çocuklarınızın size bir şeyler öğretmesine izin verin. İnternet ortamında neler yaptıklarını, kimlerle tanıştıklarını size göstermelerini isteyin.

Çocuğunuz kadar interneti tanımalı ve kullanabiliyor olmalısınız. Böylece çocuğunuzun internette neler yaptığı hakkında bilgi sahibi olarak yersiz endişelerden kurtulur, aynı zamanda da onun neyle uğraştığını takip edebilirsiniz.

Ailelere Öneriler:

- **İnternet kullanımı çocuğunuzun ders çalışmasına, sosyal ilişkilerine, sizinle olan iletişimine engel olacak ölçüde artmadan ve internet etkinlikleri bir kaçınma aracı halini almadan, internet kullanımını makul ölçülerde sınırlamalısınız. Var olan alışkanlığı yasakla sonlandırmaya çalışmak, internet kullanımını hem daha çekici hale getireceği, hem de ergenlikte çocuğunuzun özel yaşamına müdahale olarak algılanacağı için işe yaramayabilir. Daha baştan belli zaman dilimlerinde ve belli bir süre için internet kullanımı alışkanlığını kazandırmalısınız.**

- İnternetin olumsuzlukları ve internette çocuğunuzun karşılaşabileceği istenmedik durumlarda neler yapabileceği hakkında onu bilgilendirmelisiniz. Örneğin çocuğunuza rahatsız eden iletişimleri sonlandırabileceğini söylemeniz bile onun kendine güvenmesini ve kontrolün kendisinde olduğu inancının gelişmesini sağlar.
- Diğer arkadaşları ve etkinlikleri hakkında konuştuğunuz gibi çocuklarınızla çevrimiçi arkadaşları ve etkinlikleri hakkında da konuşmalısınız.
- Çevrimiçi ortamda edindikleri arkadaşlarla gerçek yaşamda buluşmayı kabul etmemeleri konusunda ısrar etmelisiniz.
- Çocuğunuzun çevrimiçi ticari işlemler yapmadan önce sizden onay almalarını sağlamalısınız.
- Çocuklarınızla çevrimiçi kumarı ve olası risklerini tartışmalı, çevrimiçi kumar oynamalarının yasadışı olduğunu anımsatmalısınız.
- Çocuklarınıza sorumlu, ahlaki çevrimiçi davranışları öğretmeli, interneti dedikodu yaymak, tacizde bulunmak ya da başkalarına tehditler yöneltmek için kullanmamaları gerektiğini anlatmalısınız.
- Çocuklarınıza izinleri olmaksızın program, müzik ya da dosya yüklememeyi öğretmelisiniz. Web' de dosya paylaşırken, metin, görüntü ya da çizim alırken telif hakkı yasalarını çiğneyebilir ve yasadışı duruma düşebilirler.

TC İçişleri Bakanlığı
Araştırma ve Etütler
Merkezi tarafından
hazırlanan **“İNTERNET
VE BİLİNÇLİ
KULLANIMI”** isimli
kitapçığı okumanız
yararlı olacaktır. Kitapçığı
indirebileceğiniz adres:

http://www.arem.gov.tr/yayin/internet_ve.pdf

**KATILIMINIZ İÇİN
TEŞEKKÜR
EDERİZ...**

